

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις για κινηματογραφικές ταινίες και λοιπά
οπτικοακουστικά έργα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2013/C 332/01)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Τα οπτικοακουστικά έργα, ιδίως οι κινηματογραφικές ταινίες, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών ταυτοτήτων. Αντικατοπτρίζουν την πολιτιστική πολυμορφία των διαφόρων παραδόσεων και ιστοριών των κρατών μελών και περιφερειών της ΕΕ. Τα οπτικοακουστικά έργα είναι τόσο οικονομικά αγαθά, που προσφέρουν σημαντικές ευκαιρίες για τη δημιουργία πλούτου και απασχόλησης, όσο και πολιτιστικά αγαθά, που αντικατοπτρίζουν και διαμορφώνουν τις κοινωνίες μας.
2. Μεταξύ των οπτικοακουστικών έργων, τα κινηματογραφικά κατέχουν ακόμα εξέχουσα θέση λόγω του κόστους παραγωγής τους και της πολιτιστικής τους σημασίας: Οι προϋπολογισμοί των παραγωγών κινηματογραφικών ταινιών είναι σημαντικά υψηλότεροι από εκείνους που προορίζονται για έργα άλλου οπτικοακουστικού περιεχομένου, καλύπτονται πιο συχνά από διεθνείς συμπαραγωγές και η διάρκεια εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων των έργων αυτών είναι μεγαλύτερη. Τα κινηματογραφικά έργα αντιμετωπίζουν σκληρό ανταγωνισμό από χώρες εκτός Ευρώπης. Αφετέρου δε, η κυκλοφορία ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων εκτός της χώρας προέλευσής τους είναι περιορισμένη.
3. Αυτή η περιορισμένη κυκλοφορία αποτελεί απότοκο του κατακερματισμού του ευρωπαϊκού οπτικοακουστικού τομέα σε εθνικές, ή ακόμα και σε περιφερειακές, αγορές. Παρόλο που το φαινόμενο αυτό συνδέεται με τη γλωσσική και πολιτιστική ποικιλομορφία της Ευρώπης, η έννοια της εγγύτητας επηρεάζει επίσης την δημόσια στήριξη που παρέχεται στα ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα, στο πλαίσιο της οποίας παρέχονται επιχορηγήσεις από εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς μηχανισμούς χρηματοδότησης σε πολλές μικρές εταιρείες παραγωγής.
4. Αποτελεί κοινό τόπο το γεγονός ότι οι ενισχύσεις είναι σημαντικές για τη διατήρηση της ευρωπαϊκής οπτικοακουστικής παραγωγής. Οι παραγωγοί ταινιών δύσκολα μπορούν να εξασφαλίσουν εκ των προτέρων επαρκές επίπεδο εμπορικής υποστήριξης που να τους επιτρέπει να διαθέτουν ένα χρηματοδοτικό πακέτο βάσει του οποίου να μπορεί να προχωρήσει η παραγωγή των έργων. Ο υψηλός κίνδυνος που σχετίζεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τα έργα τους, σε συνδυασμό με την αντίληψη περί έλλειψης κερδοφορίας του τομέα, έχει αυξήσει την εξάρτησή τους από τις κρατικές ενισχύσεις. Αν το θέμα είχε αφεθεί αποκλειστικά στην αγορά, πολλές από αυτές τις ταινίες δεν θα είχαν παραχθεί, λόγω του συνδυασμού των υψηλών επενδύσεων που απαιτούνται και του περιορισμένου κοινού για ευρωπαϊκά οπτικοακουστικά έργα. Υπ' αυτές τις συνθήκες, η ενίσχυση της οπτικοακουστικής παραγωγής από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορεί να συμβάλει στην εξασφάλιση της έκφρασης της εθνικής τους πολιτιστικής παράδοσης και της δημιουργικότητάς τους, αντανακλώντας την ποικιλομορφία και τον πλούτο του ευρωπαϊκού πολιτισμού.
5. Το MEDIA, το πρόγραμμα με το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει τους κλάδους του κινηματογράφου, της τηλεόρασης και των νέων μέσων, προβλέπει πολλούς διαφορετικούς μηχανισμούς χρηματοδότησης, καθένας από τους οποίους στοχεύει διαφορετικά πεδία του οπτικοακουστικού τομέα, όπου συμπεριλαμβάνονται καθεστώτα στήριξης των παραγωγών, των διανομέων, των πρακτόρων πωλήσεων, των διοργανωτών προγραμμάτων κατάρτισης, των φορέων που δραστηριοποιούνται στις νέες ψηφιακές τεχνολογίες, των φορέων των πλατφορμών βίντεο κατά παραγγελία (VoD), των εκθετών και των διοργανωτών φεστιβάλ, εμπορικών εκθέσεων

και εκδηλώσεων προώθησης. Ενθαρρύνει την κυκλοφορία και προώθηση ευρωπαϊκών ταινιών με ιδιαίτερη έμφαση σε ευρωπαϊκές ταινίες που δεν έχουν εθνικό χαρακτήρα. Οι δράσεις αυτές θα συνεχιστούν στο υποπρόγραμμα MEDIA στο πλαίσιο του «Δημιουργική Ευρώπη», του νέου ευρωπαϊκού προγράμματος υποστήριξης στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς.

2. ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ ΛΟΓΟ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΛΕΓΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

6. Τα κράτη μέλη έδωσαν σε εφαρμογή ένα ευρύ φάσμα μέτρων στήριξης για την παραγωγή ταινιών, τηλεοπτικών προγραμμάτων και άλλων οπτικοακουστικών έργων. Συνολικά, τα κράτη μέλη παρέχουν περίπου 3 δισεκατομμύρια EUR για την στήριξη κινηματογραφικών ταινιών ετησίως ⁽¹⁾. Η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται μέσω πλέον των 600 εθνικών, περιφερειακών και τοπικών προγραμμάτων στήριξης. Το σκεπτικό πίσω από τα μέτρα αυτά βασίζεται σε παράγοντες που αφορούν τόσο τον πολιτισμό όσο και τη βιομηχανία. Πρωταρχικός τους πολιτιστικός στόχος είναι η εξασφάλιση του ότι οι εθνικές και περιφερειακές πολιτιστικές παραδόσεις και το δημιουργικό δυναμικό θα εκφράζονται στα οπτικοακουστικά μέσα του κινηματογράφου και της τηλεόρασης. Από την άλλη πλευρά, έχουν ως στόχο να δημιουργήσουν την κρίσιμη μάζα απαιτούμενης δραστηριότητας για τη δημιουργία του δυναμικού ανάπτυξης και εδραίωσης του κλάδου μέσω της δημιουργίας εταιρειών παραγωγής με υγιείς βάσεις και της ανάπτυξης μόνιμης δεξαμενής δεξιοτήτων και εμπειρίας του ανθρώπινου δυναμικού.
7. Με τη στήριξη αυτή, η ΕΕ έχει καταστεί ένας από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ταινιών στον κόσμο. Η κινηματογραφική βιομηχανία της ΕΕ παρήγαγε 1 299 κινηματογραφικές ταινίες μεγάλου μήκους το 2012 έναντι 817 στις ΗΠΑ (το 2011) και 1 255 στην Ινδία (το 2011). Το 2012, πωλήθηκαν 933,3 εκατ. εισιτήρια κινηματογράφου στην Ευρώπη ⁽²⁾. Το 2008 η ευρωπαϊκή οπτικοακουστική αγορά κινηματογραφικής ψυχαγωγίας αποτιμήθηκε σε 17 δισεκατ. EUR ⁽³⁾. Πάνω από ένα εκατομμύριο άτομα απασχολούνται στον οπτικοακουστικό τομέα στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽⁴⁾.
8. Αυτό καθιστά την παραγωγή και διανομή κινηματογραφικών όχι μόνο πολιτιστική αλλά και σημαντική οικονομική δραστηριότητα. Επιπλέον, οι κινηματογραφικοί παραγωγοί δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο και τα οπτικοακουστικά έργα διατίθενται σε διεθνείς αγορές. Αυτό σημαίνει ότι οι σχετικές ενισχύσεις με τη μορφή επιχορηγήσεων, φορολογικών κινήτρων ή άλλου είδους χρηματοδοτικής στήριξης ενδέχεται να επηρεάσουν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Οι παραγωγοί και, τα οπτικοακουστικά έργα που λαμβάνουν τέτοια στήριξη είναι πιθανό να αποκτούν οικονομικό, άρα και ανταγωνιστικό, πλεονέκτημα έναντι όσων δεν την λαμβάνουν. Ως εκ τούτου, η στήριξη αυτή ενδέχεται να προκαλεί στρέβλωση του ανταγωνισμού και θεωρείται κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 108 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή υποχρεούται συνεπώς να αξιολογεί τη συμβατότητα των ενισχύσεων που χορηγούνται στον οπτικοακουστικό τομέα με την εσωτερική αγορά, όπως αξιολογεί τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων σε άλλους τομείς.
9. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Συνθήκη αναγνώρισε την ύψιστη σημασία που έχει η προώθηση του πολιτισμού για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη που την απαρτίζουν ενσωματώνοντας τον πολιτισμό στις πολιτικές της Ένωσης στις οποίες γίνεται ειδική μνεία στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Το άρθρο 167 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει τα εξής:

«Η δράση της Ένωσης αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό είναι αναγκαίο, υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση τους στους ακόλουθους τομείς:

[...]

— καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα.»

10. Το άρθρο 167 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ προβλέπει τα εξής:

«Η Ένωση όταν αναλαμβάνει δράσεις δυνάμει άλλων διατάξεων των Συνθηκών, λαμβάνει υπόψη τις πολιτιστικές πτυχές, αποβλέποντας ειδικότερα στο σεβασμό και στην προώθηση της πολυμορφίας των πολιτισμών της.»

⁽¹⁾ Παρέχεται ετησίως στήριξη ύψους 2,1 δισεκατ. EUR από τα ευρωπαϊκά ταμεία στήριξης ταινιών (<http://www.obs.coe.int/about/oea/pr/fundingreport2011.html>). Σύμφωνα με τη μελέτη σχετικά με τον οικονομικό και πολιτιστικό αντίκτυπο των όρων εδαφικότητας στα καθεστώτα στήριξης της κινηματογραφικής παραγωγής, παρέχεται ετησίως πρόσθετη στήριξη, που υπολογίζεται σε 1 δισεκατ. EUR, από τα κράτη μέλη με φορολογικά κίνητρα υπέρ των ταινιών, http://ec.europa.eu/avpolicy/info_centre/library/studies/index_en.htm#territorialisation

⁽²⁾ Πηγή: *Focus 2012 — World film market trends*, European Audiovisual Observatory, Μάιος 2012.

⁽³⁾ PWC Global Entertainment and Media Outlook 2009-2013, Ιούνιος 2009, σ. 193.

⁽⁴⁾ Μελέτη εκπονηθείσα από την ΚΕΑ European Affairs, Multi-Territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union, τελική έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ «Κοινωνία των πληροφοριών και μέσα επικοινωνίας», Οκτώβριος 2010, σ. 21, <http://www.keanet.eu/docs/mtl%20-%20full%20report%20en.pdf>

11. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ απαγορεύει ενισχύσεις που χορηγούνται από το δημόσιο ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο η Επιτροπή μπορεί να εξαιρέσει ορισμένα είδη κρατικής ενίσχυσης από την απαγόρευση αυτή. Μία από τις εξαιρέσεις αυτές αποτελεί το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ σχετικά με τις ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές δεν επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που αντίκειται στο κοινό συμφέρον.
12. Οι κανόνες της Συνθήκης σχετικά με τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες του πολιτισμού και των οικονομικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με αυτόν. Οι ενισχύσεις στον οπτικοακουστικό τομέα συμβάλλουν στην μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ευρωπαϊκού κινηματογραφικού και οπτικοακουστικού τομέα σε όλα τα κράτη μέλη και αυξάνουν την πολιτιστική ποικιλομορφία της επιλογής των έργων που είναι διαθέσιμα στο ευρωπαϊκό κοινό.
13. Ως συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της UNESCO για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας της πολιτιστικής έκφρασης, η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και τα κράτη μέλη της ΕΕ, έχει δεσμευθεί για την ενσωμάτωση της πολιτιστικής διάστασης ως ζωτικού στοιχείου στις πολιτικές της.

3. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ 2001

14. Τα κριτήρια αξιολόγησης για τις κρατικές ενισχύσεις για την παραγωγή ταινιών και άλλων οπτικοακουστικών έργων είχαν θεσπιστεί αρχικά στην ανακοίνωση του 2001 για τον κινηματογράφο ⁽¹⁾. Η ισχύς των κριτηρίων αυτών παρατάθηκε Η ισχύς των κριτηρίων αυτών παρατάθηκε το 2004 ⁽²⁾, το 2007 ⁽³⁾ και το 2009 ⁽⁴⁾ και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2012. Η παρούσα ανακοίνωση ακολουθεί τους κύριους άξονες της ανακοίνωσης του 2001, ενώ ταυτόχρονα ανταποκρίνεται σε ορισμένες τάσεις που έχουν εμφανιστεί από το 2001.
15. Τα καθεστώτα ενίσχυσης που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή από την ημέρα έναρξης της ισχύος των κανόνων του 2001 δείχνουν ότι τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν μια μεγάλη ποικιλία μηχανισμών και όρων για την χορήγηση ενισχύσεων. Τα περισσότερα καθεστώτα ακολουθούν το υπόδειγμα για το οποίο είχαν σχεδιαστεί τα κριτήρια αξιολόγησης της ανακοίνωσης του 2001, και συγκεκριμένα χορήγηση επιχορηγήσεων σε επιλεγμένες κινηματογραφικές παραγωγές, όπου η μέγιστη ενίσχυση καθορίζεται ως ποσοστό του προϋπολογισμού παραγωγής του δικαιούχου της ενίσχυσης. Ωστόσο, όλο και περισσότερα κράτη μέλη θέσπισαν καθεστώτα που καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης ως ποσοστό των δαπανών για την παραγωγική δραστηριότητα που αναλαμβάνεται μόνο στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση. Τα συστήματα αυτά συχνά σχεδιάζονται με τη μορφή φορολογικής μείωσης ή αλλιώς με τρόπο που εφαρμόζεται αυτόματα για μια ταινία που πληροί ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας για την ενίσχυση. Σε σύγκριση με τα ταμεία υποστήριξης ταινιών στο πλαίσιο των οποίων χορηγούνται μεμονωμένες ενισχύσεις σε συγκεκριμένες ταινίες κατόπιν αιτήσεως, τα συστήματα αυτά με την αυτόματη εφαρμογή τους επιτρέπουν στους παραγωγούς να προϋπολογίζουν ένα προβλέψιμο ποσό χρηματοδότησης ήδη από τη φάση σχεδιασμού και ανάπτυξης της ταινίας.
16. Όσον αφορά το πεδίο των δραστηριοτήτων που τυγχάνουν ενίσχυσης, ορισμένα κράτη μέλη χορηγούν επίσης ενισχύσεις και σε άλλες δραστηριότητες εκτός από την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών. Σ' αυτές περιλαμβάνονται οι ενισχύσεις της κινηματογραφικής διανομής ή κινηματογραφικών αιθουσών, π.χ. για στήριξη σε κινηματογράφους αγροτικών περιοχών ή σε αίθουσες προβολής καλλιτεχνικών ταινιών γενικά ή για την κάλυψη των δαπανών ανακαίνισης και εκσυγχρονισμού, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών της μετάβασής τους στην ψηφιακή προβολή. Ορισμένα κράτη μέλη προσφέρουν στήριξη σε οπτικοακουστικά έργα που υπερβαίνουν την παραδοσιακή έννοια των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών, ιδίως σε διαδραστικά προϊόντα όπως τα διαμεσικά έργα (transmedia) ή τα βιντεοπαιχνίδια. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή εφάρμοξε τα κριτήρια της ανακοίνωσης για τον κινηματογράφο ως σημείο αναφοράς για την αξιολόγηση της αναγκαιότητας, της αναλογικότητας και της καταλληλότητας της ενίσχυσης, κάθε φορά που λάμβανε κοινοποιήσεις τέτοιων ενισχύσεων. Η Επιτροπή έχει επίσης παρατηρήσει συναγωνισμό μεταξύ κρατών μελών για τη χρήση των κρατικών ενισχύσεων ως μέσου για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων από μεγάλες εταιρείες παραγωγής κινηματογραφικών ταινιών τρίτων χωρών. Τα θέματα αυτά δεν λαμβάνονταν υπόψη στην ανακοίνωση του 2001.
17. Ήδη στην ανακοίνωση του 2001 είχε ανακοινωθεί ότι η Επιτροπή θα επανεξετάσει τα μέγιστα επίπεδα των υποχρεώσεων εδαφικότητας των δαπανών στον τομέα αυτόν που επιτρέπονται σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Οι υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών που προβλέπονται από τα καθεστώτα χρηματοδοτικής στήριξης ταινιών απαιτούν ένα συγκεκριμένο μέρος του προϋπολογισμού της κινηματογραφικής ταινίας που λαμβάνει ενίσχυση να δαπανάται στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση. Η παράταση

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με ορισμένες νομικές πτυχές που αφορούν τα κινηματογραφικά και τα άλλα οπτικοακουστικά έργα (ΕΕ C 43 της 16.2.2002, σ. 6).

⁽²⁾ ΕΕ C 123 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 134 της 16.6.2007, σ. 5.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 31 της 7.2.2009, σ. 1.

του 2004 επεσήμανε τις υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών που προβλέπονταν από τα καθεστώτα χρηματοδότησης του κινηματογράφου ως ζήτημα που πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω όσον αφορά τη συμμόρφωσή του με τις αρχές για την εσωτερική αγορά της Συνθήκης. Η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που έχει εκδοθεί από το 2001 σχετικά με τη σημασία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τους κανόνες για την καταγωγή των αγαθών και των υπηρεσιών, πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη ⁽¹⁾.

18. Επίσης η εφαρμογή της «πολιτιστικής δοκιμής» προκάλεσε προβλήματα στην πράξη. Το συμβιβασίμο των ενισχύσεων υπέρ της κινηματογραφικής παραγωγής αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ, το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης ενισχύσεων «για την προώθηση του πολιτισμού». Η ανακοίνωση του 2001 προέβλεπε ότι η ενίσχυση προορίζεται για πολιτιστικό προϊόν. Ωστόσο η διεξοδική εξέταση των πολιτιστικών κριτηρίων στα καθεστώτα στήριξης της κινηματογραφικής παραγωγής από την Επιτροπή προκάλεσε αμφιλεγόμενες αντιδράσεις από τα κράτη μέλη, ιδίως λόγω της αρχής της επικουρικότητας.
19. Ως εκ τούτου, κατά την παράταση, το 2009, των κριτηρίων αξιολόγησης των κρατικών ενισχύσεων στην ανακοίνωση για τον κινηματογράφο του 2001, η Επιτροπή επισήμανε την ανάγκη για περαιτέρω προβληματισμό σχετικά με τις επιπτώσεις αυτών των εξελίξεων και για επανεξέταση των κριτηρίων αξιολόγησης.

4. ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

20. Η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει τα προβλήματα που αναφέρονται ανωτέρω και επιφέρει τροποποιήσεις των κριτηρίων της ανακοίνωσης του 2001. Ειδικότερα, καλύπτει κρατικές ενισχύσεις για ένα ευρύτερο πεδίο δραστηριοτήτων, τονίζει την αρχή της επικουρικότητας στον τομέα της πολιτιστικής πολιτικής και την τήρηση των αρχών της εσωτερικής αγοράς, εισάγει υψηλότερο επίπεδο μέγιστης επιτρεπόμενης έντασης της ενίσχυσης για τις διασυνοριακές παραγωγές και μεριμνά για την προστασία της κινηματογραφικής κληρονομιάς και την πρόσβαση σ' αυτήν. Η Επιτροπή πιστεύει ότι οι εν λόγω μεταβολές είναι αναγκαίες ενόψει των εξελίξεων από το 2001 και θα συμβάλουν στο να καταστούν τα ευρωπαϊκά έργα περισσότερο ανταγωνιστικά και πανευρωπαϊκά στο μέλλον.

4.1. Πεδίο δραστηριοτήτων

21. Όσον αφορά το πεδίο των δραστηριοτήτων που καλύπτει η παρούσα ανακοίνωση, τα κριτήρια για τις κρατικές ενισχύσεις της ανακοίνωσης του 2001 για τον κινηματογράφο επικεντρώνονταν στην παραγωγή ταινιών. Όπως επισημάνθηκε, ορισμένα κράτη μέλη, ωστόσο, προσφέρουν επίσης στήριξη σε άλλες συναφείς δραστηριότητες, όπως π.χ. η συγγραφή σεναρίων, η ανάπτυξη, η διανομή ή η προώθηση ταινιών (συμπεριλαμβανομένων των κινηματογραφικών φεστιβάλ). Ο στόχος της προστασίας και της προώθησης της πολιτιστικής ποικιλομορφίας της Ευρώπης μέσω οπτικοακουστικών έργων μπορεί να επιτευχθεί μόνον εάν τα έργα αυτά προβάλλονται στο κοινό. Η ενίσχυση στην παραγωγή και μόνον ενέχει τον κίνδυνο να δώσει ώθηση στην προσφορά οπτικοακουστικού περιεχομένου χωρίς ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η κατάλληλη διανομή και προώθηση του παραγόμενου οπτικοακουστικού έργου. Ως εκ τούτου, ενδείκνυται οι ενισχύσεις να καλύπτουν κάθε πτυχή της δημιουργίας μιας ταινίας, από τη βασική ιδέα του σεναρίου έως την τελική προβολή της ταινίας στο κοινό.
22. Όσον αφορά τις ενισχύσεις στους κινηματογράφους, συνήθως τα σχετικά ποσά είναι κατά κανόνα μικρά, έτσι ώστε, για παράδειγμα, για τους κινηματογράφους αγροτικών περιοχών και τις αίθουσες προβολής καλλιτεχνικών ταινιών θα ήταν επαρκή τα επίπεδα ενίσχυσης που εμπίπτουν στον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽²⁾. Ωστόσο, εάν ένα κράτος μέλος μπορεί να αιτιολογήσει ότι απαιτείται περισσότερη στήριξη για τις κινηματογραφικές αίθουσες, η ενίσχυση θα αξιολογηθεί βάσει της παρούσας ανακοίνωσης ως ενίσχυση για την προώθηση του πολιτισμού κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ. Οι ενισχύσεις στους κινηματογράφους προωθούν τον πολιτισμό διότι κύριος σκοπός των αιθουσών είναι η παρουσίαση του κινηματογραφικού πολιτιστικού προϊόντος.
23. Ορισμένα κράτη μέλη εξέτασαν τη στήριξη σε οπτικοακουστικά έργα που υπερβαίνουν την παραδοσιακή έννοια των κινηματογραφικών και τηλεοπτικών παραγωγών. Η διαμεσική αφήγηση ιστοριών (γνωστή και ως πολυπλατφορμική ή πολυμεσική αφήγηση ιστοριών) είναι η τεχνική της αφήγησης ιστοριών μέσω πολλαπλών πλατφορμών και μορφοτύπων κάνοντας χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, όπως ταινιών και παιχνιδιών. Το σημαντικό στοιχείο είναι η αλληλοσύνδεση όλων αυτών των μερών του περιεχομένου ⁽³⁾. Δεδομένου ότι ορισμένα διαμεσικά σχέδια συνδέονται αναπόφευκτα με την παραγωγή μιας ταινίας, η συνιστώσα της παραγωγικής μιας ταινίας θεωρείται ως οπτικοακουστικό έργο για τους σκοπούς της παρούσας ανακοίνωσης.

⁽¹⁾ Ειδικότερα η απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 2005 στην υπόθεση Laboratoires Fournier (C-39/04), Συλλογή 2005, σ. I-2057.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

⁽³⁾ Δεν πρέπει να συγχέεται με τα παραδοσιακά διαπλατφορμικά δικαιώματα δικαιόχρησης (franchise) στα μέσα ενημέρωσης, τις τηλεοπτικές συνδέσεις ή τις διασκευές.

24. Αντίθετα, αν και τα παιχνίδια συνιστούν ενδεχομένως μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες μορφές μέσω μαζικής επικοινωνίας κατά τα επόμενα χρόνια, δεν επιπτόν υποχρεωτικά όλα τα παιχνίδια στην κατηγορία των οπτικοακουστικών έργων ή των πολιτιστικών προϊόντων. Τα χαρακτηριστικά των παιχνιδιών διαφέρουν από αυτά των ταινιών ως προς την παραγωγή, τη διανομή, την εμπορία και την κατανάλωσή τους. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που θεσπίζονται έχοντας κατά νου την παραγωγή ταινιών δεν μπορούν να εφαρμόζονται αυτομάτως στα παιχνίδια. Επιπλέον, σε αντίθεση με τον τομέα του κινηματογράφου και της τηλεόρασης, η Επιτροπή δεν διαθέτει κρίσιμη μάζα αποφάσεων για τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται σε παιχνίδια. Ως εκ τούτου, η παρούσα ανακοίνωση δεν καλύπτει τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε παιχνίδια. Οιαδήποτε μέτρα ενίσχυσης υπέρ παραγωγών παιχνιδιών που δεν πληρούν τους όρους του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ) ⁽¹⁾ ή του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας θα συνεχίσουν να εξετάζονται κατά περίπτωση. Στον βαθμό που μπορεί να αποδειχθεί η ανάγκη ενός καθεστώτος ενίσχυσης στοχευμένου σε πολιτιστικά και εκπαιδευτικά παιχνίδια, η Επιτροπή θα εφαρμόζει κατ' αναλογία τα κριτήρια έντασης της ενίσχυσης που προβλέπονται στην παρούσα ανακοίνωση.

4.2. Πολιτιστικό κριτήριο

25. Προκειμένου να είναι συμβατές με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ, οι ενισχύσεις που χορηγούνται στον οπτικοακουστικό τομέα πρέπει να προωθούν τον πολιτισμό. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 της ΣΛΕΕ, ο ορισμός των πολιτιστικών δραστηριοτήτων αποτελεί κατά κύριο λόγο αρμοδιότητα των κρατών μελών. Κατά την αξιολόγηση ενός καθεστώτος στήριξης στον οπτικοακουστικό τομέα, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι ο ρόλος της περιορίζεται στην επαλήθευση του κατά πόσον ένα κράτος μέλος έχει θεσπίσει έναν κατάλληλο, αποτελεσματικό μηχανισμό επαλήθευσης για την αποφυγή προδήλου σφάλματος. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω της ύπαρξης είτε μιας διαδικασίας πολιτιστικής επιλογής με την οποία θα προσδιορίζεται σε ποια οπτικοακουστικά έργα θα πρέπει να χορηγούνται οι ενισχύσεις είτε ενός πολιτιστικού προφίλ στο οποίο θα πρέπει να ανταποκρίνονται όλα τα οπτικοακουστικά έργα ως προϋπόθεση για την ενίσχυση. Σύμφωνα με τη σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων ⁽²⁾, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το γεγονός ότι μια κινηματογραφική ταινία είναι εμπορική δεν την εμποδίζει να είναι παράλληλα και πολιτιστικό προϊόν.
26. Η γλωσσική πολυμορφία αποτελεί σημαντικό στοιχείο της πολιτιστικής πολυμορφίας· ως εκ τούτου, η υπεράσπιση και η προώθηση της χρήσης μιας ή περισσότερων από τις γλώσσες ενός κράτους μέλους εξυπηρετεί επίσης την προώθηση του πολιτισμού ⁽³⁾. Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, τόσο η προώθηση μιας γλώσσας ενός κράτους μέλους ⁽⁴⁾ όσο και η πολιτιστική πολιτική ⁽⁵⁾ μπορεί να συνιστούν επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος ο οποίος δικαιολογεί περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν, ως προϋπόθεση για την ενίσχυση, μεταξύ άλλων, να παραχθεί η ταινία που παράγονται σε μια συγκεκριμένη γλώσσα, εάν αποδεικνύεται ότι η απαίτηση αυτή είναι αναγκαία και κατάλληλη για την επιδίωξη πολιτιστικού στόχου στον οπτικοακουστικό τομέα, που μπορεί επίσης να ευνοήσει την ελευθερία έκφρασης των διαφόρων κοινωνικών, θρησκευτικών, φιλοσοφικών ή γλωσσικών συνιστησών που υπάρχουν σε μια δεδομένη περιοχή. Το γεγονός ότι ένα τέτοιο κριτήριο μπορεί να αποτελέσει στην πράξη πλεονέκτημα για τις επιχειρήσεις κινηματογραφικής παραγωγής που λειτουργούν στη γλώσσα που καλύπτεται από το εν λόγω κριτήριο φαίνεται να αποτελεί εγγενές στοιχείο του επιδιωκόμενου στόχου ⁽⁶⁾.

4.3. Υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών

27. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τις αρχές που χορηγούν την ενίσχυση στους παραγωγούς ταινιών να δαπανούν μέρος του προϋπολογισμού για την παραγωγή μιας ταινίας σε μια συγκεκριμένη περιοχή (οι λεγόμενες «υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών») αποτέλεσαν αντικείμενη ιδιαίτερης προσοχής αφότου η Επιτροπή άρχισε να εξετάζει καθεστώα ενισχύσεων κινηματογραφικών ταινιών. Η ανακοίνωση του 2001 για τον κινηματογράφο επέτρεπε στα κράτη μέλη να απαιτούν να δαπανάται έως και το 80 % ολόκληρου του προϋπολογισμού μιας ταινίας στο έδαφός τους. Τα καθεστώα που καθορίζουν το ποσό της ενίσχυσης ως ποσοστό των δαπανών για την παραγωγική δραστηριότητα που πραγματοποιείται στο κράτος μέλος που

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 3).

⁽²⁾ Στο άρθρο 4 παράγραφος 4 της σύμβασης αναφέρεται: «Πολιτιστικές δραστηριότητες, αγαθά και υπηρεσίες: οι δραστηριότητες, τα αγαθά και οι υπηρεσίες οι οποίες ... ενσωματώνουν ή διαβιβάζουν πολιτιστικές εκφράσεις, ανεξάρτητα από την εμπορική αξία που μπορεί να έχουν. Οι πολιτιστικές δραστηριότητες μπορούν να είναι αυτοσκοπός ή ακόμα να συμβάλουν στην παραγωγή πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών.»

⁽³⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 2009, UTECA, υπόθεση C-222/07, σκέψεις 27-33.

⁽⁴⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2007, United Pan-Europe Communications Belgium, υπόθεση C-250/06, σκέψη 43.

⁽⁵⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Οκτωβρίου 1999, ARD, υπόθεση C-6/98, σκέψη 50.

⁽⁶⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Μαρτίου 2009, UTECA, υπόθεση C-222/07, σκέψεις 34, 36.

χορηγεί την ενίσχυση προσπαθούν ήδη βάσει του σχεδιασμού τους να προσελκύουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής δραστηριότητας προς το κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση και περιλαμβάνουν ένα εγγενές στοιχείο εδαφικότητας των δαπανών. Η επανεξέταση της ανακοίνωσης για τον κινηματογράφο πρέπει να συνεκτιμήσει αυτά τα διάφορα είδη καθεστώτων ενισχύσεων που υφίστανται σήμερα.

28. Οι υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών συνιστούν περιορισμό της εσωτερικής αγοράς οπτικοακουστικής παραγωγής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ανέθεσε εξωτερική μελέτη για τις συνθήκες εδαφικότητας των δαπανών που επιβάλλονται στην παραγωγή οπτικοακουστικών έργων, η οποία ολοκληρώθηκε το 2008 ⁽¹⁾. Όπως αναφέρεται στην παράταση του 2009 της ανακοίνωσης για τον κινηματογράφο, συνολικά, η μελέτη δεν κατέληξε σε σαφή συμπεράσματα για το κατά πόσον οι θετικές συνέπειες των εδαφικών όρων υπερσχύουν των αρνητικών επιπτώσεων ή όχι.
29. Ωστόσο, η μελέτη διαπίστωσε ότι οι δαπάνες παραγωγής ταινιών φαίνεται να είναι υψηλότερες στις χώρες που επιβάλλουν όρους εδαφικότητας απ' ό,τι σε εκείνες που δεν επιβάλλουν. Η μελέτη διαπίστωσε επίσης ότι οι όροι εδαφικότητας των δαπανών μπορούν να προκαλέσουν κάποια εμπόδια για τις συμπαραγωγές και να τις καταστήσουν λιγότερο αποτελεσματικές. Συνολικά, η μελέτη διαπίστωσε ότι οι πιο περιοριστικές υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών δεν οδηγούν σε επαρκώς θετικά αποτελέσματα ώστε να δικαιολογείται η διατήρηση των σημερινών επιπέδων περιορισμών. Επίσης, δεν απέδειξε την αναγκαιότητα των όρων αυτών σε σχέση με τους επιδιωκόμενους στόχους.
30. Ένα εθνικό μέτρο που παρακωλύει την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών τις οποίες εγγυάται η Συνθήκη μπορεί να είναι αποδεκτό μόνον όταν συμμορφώνεται με ορισμένους όρους: πρέπει να αποσκοπεί σε επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος, πρέπει να είναι κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και πρέπει να μην βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξη του ⁽²⁾. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κινηματογραφικής βιομηχανίας, ιδίως δε η ιδιαίτερα έντονη κινητικότητα των παραγωγών, και η προώθηση της πολιτιστικής πολυμορφίας και των εθνικών πολιτισμών και γλωσσών, μπορεί να συνιστούν επιτακτική ανάγκη γενικού συμφέροντος ικανή να δικαιολογήσει τον περιορισμό της ασκήσεως των θεμελιωδών ελευθεριών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξακολουθεί να αναγνωρίζει ότι, σε κάποιο βαθμό, οι εν λόγω όροι μπορούν να αναγκάσει για τη διατήρηση μιας κρίσιμης μάζας υποδομών για την παραγωγή ταινιών στο κράτος μέλος ή την περιφέρεια που χορηγεί την ενίσχυση.
31. Σχεδόν κανένα κράτος μέλος δεν επιβάλλει υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών μέχρι το ανώτατο όριο του 80 % του προϋπολογισμού της παραγωγής που επιτρέπεται από την ανακοίνωση του 2001. Αρκετά κράτη μέλη δεν προβλέπουν υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών σε όλα τα καθεστώτα ενισχύσεών τους. Πολλά περιφερειακά καθεστώτα συνδέονται με το ύψος της ενίσχυσης και επιβάλλουν ότι το 100 % ή το 150 % του ποσού αυτού πρέπει ή θα έπρεπε να δαπανάται στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, χωρίς να καθορίζει λεπτομέρειες σχετικά με την προέλευση των υπηρεσιών που ανατίθενται σε υπεργολαβία ή την προέλευση των εμπορευμάτων που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή. Σε ορισμένα καθεστώτα ο παραγωγός που λαμβάνει την ενίσχυση είναι ελεύθερος να δαπανήσει τουλάχιστον το 20 % του προϋπολογισμού της παραγωγής εκτός του οικείου κράτους μέλους. Ορισμένα κράτη μέλη σχεδιάζουν τις κινηματογραφικές ενισχύσεις ως ποσοστό μόνο των τοπικών δαπανών.
32. Το ποσό των δαπανών το οποίο υπόκειται σε υποχρεώσεις εδαφικότητας θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ανάλογο προς την πραγματική χρηματοδοτική δέσμευση που αναλαμβάνει ένα κράτος μέλος και όχι προς τον συνολικό προϋπολογισμό της παραγωγής. Αυτό δεν συνέβαινε αναγκαστικά με το εδαφικό κριτήριο της ανακοίνωσης του 2001 ⁽³⁾.
33. Υπάρχουν ουσιαστικά δύο διακριτοί μηχανισμοί ενίσχυσης που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη που χορηγούν ενισχύσεις για την παραγωγή ταινιών:
 - ενισχύσεις που χορηγούνται (π.χ. από επιτροπή επιλογής) υπό μορφή άμεσων επιχορηγήσεων που, για παράδειγμα, ορίζονται ως ποσοστό επί του προϋπολογισμού της παραγωγής· και
 - ενισχύσεις που χορηγούνται και ορίζονται ως ποσοστό των δαπανών παραγωγής που πραγματοποιούνται στο κράτος μέλος που τις χορηγεί (π.χ. φορολογικό κίνητρο).

⁽¹⁾ Μελέτη του 2008 σχετικά με τον οικονομικό και πολιτιστικό αντίκτυπο, ιδίως για τις συμπαραγωγές, των ρηττών εδαφικότητας των καθεστώτων στήριξης της κινηματογραφικής και οπτικοακουστικής παραγωγής, http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/library/studies/territ/final_rep.pdf

⁽²⁾ Απόφαση UTECA, υπόθεση C-222/07, σκέψη 25.

⁽³⁾ Για παράδειγμα: ένας παραγωγός παράγει μια ταινία με προϋπολογισμό ύψους 10 εκατ. EUR και υποβάλλει αίτηση για ενίσχυση σε καθεστώς που προσφέρει κατά ανώτατο όριο 1 εκατ. EUR ανά ταινία. Είναι δυσανάλογο να αποκλειστεί η ταινία από το σύστημα με την αιτιολογία ότι ο παραγωγός δεν σκοπεύει να διαθέσει τουλάχιστον 8 εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό παραγωγής στο έδαφος του κράτους που προσφέρει την ενίσχυση.

34. Στην παράγραφο 50 καθορίζονται τα όρια για κάθε μηχανισμό εντός του οποίου η Επιτροπή μπορεί να δεχθεί ότι ένα κράτος μέλος εφαρμόζει υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών οι οποίες θα μπορούσαν ακόμη να θεωρούνται αναγκαίες και αναλογικές προς ένα πολιτιστικό στόχο.
35. Στην περίπτωση των ενισχύσεων υπό μορφή επιχορηγήσεων, το ανώτατο όριο υποχρέωσης εδαφικότητας των δαπανών θα πρέπει να περιορίζεται στο 160 % του ποσού της ενίσχυσης. Αυτό αντιστοιχεί στον προηγούμενο κανόνα του «80 % του προϋπολογισμού της παραγωγής» όταν η ένταση της ενίσχυσης φθάνει το γενικό ανώτατο όριο που προβλέπεται στην παράγραφο 52 σημείο 2), δηλαδή 50 % του προϋπολογισμού της παραγωγής⁽¹⁾.
36. Στην περίπτωση των ενισχύσεων που χορηγούνται ως ποσοστό των δαπανών για την παραγωγική δραστηριότητα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, υπάρχει κίνητρο να δαπανηθούν περισσότερα χρήματα στο κράτος μέλος προκειμένου να ληφθούν περισσότερες ενισχύσεις. Ο περιορισμός της επιλέξιμης δραστηριότητας παραγωγής στο μέρος της δραστηριότητας που λαμβάνει χώρα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση συνιστά εδαφικό περιορισμό. Κατά συνέπεια, προκειμένου να καθοριστεί ένα όριο το οποίο είναι ανάλογο προς το όριο για τις επιχορηγήσεις, το ανώτατο όριο των δαπανών που υπόκεινται σε υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών είναι το 80 % του προϋπολογισμού της παραγωγής.
37. Επιπλέον, στους εν λόγω μηχανισμούς κάποιο σύστημα μπορεί να έχει κριτήριο επιλεξιμότητας που απαιτεί ένα ελάχιστο επίπεδο δραστηριότητας παραγωγής εντός της επικράτειας του κράτους μέλους που χορηγεί την ενίσχυση. Το επίπεδο αυτό δεν πρέπει να υπερβαίνει το 50 % του προϋπολογισμού της παραγωγής.
38. Σε κάθε περίπτωση, βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να επιβάλλουν υποχρεώσεις εδαφικότητας των δαπανών.

4.4. Ανταγωνισμός για την προσέλκυση μεγάλων κινηματογραφικών παραγωγών

39. Όταν εκδόθηκε η ανακοίνωση του 2001 για τον κινηματογράφο, λίγα κράτη μέλη επιχειρήσαν να χρησιμοποιήσουν τις ενισχύσεις προς τις κινηματογραφικές παραγωγές για να προσελκύσουν την παραγωγή μεγάλων ξένων κινηματογραφικών έργων στο έδαφός τους. Έκτοτε, αρκετά κράτη μέλη θέσπισαν καθεστώτα με στόχο την προσέλκυση στην Ευρώπη παραγωγών υψηλών προδιαγραφών, στο πλαίσιο του παγκόσμιου ανταγωνισμού με τοποθεσίες και εγκαταστάσεις που βρίσκονται αλλού, όπως για παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Καναδά, τη Νέα Ζηλανδία ή την Αυστραλία. Οι συμμετέχοντες στις διαβουλεύσεις που προηγήθηκαν της παρούσας ανακοίνωσης συμφώνησαν ότι οι παραγωγές αυτές ήταν αναγκαίες για να διατηρηθούν οπτικοακουστικές υποδομές υψηλής ποιότητας, να ενισχυθεί η χρήση κινηματογραφικών στούντιο, εξοπλισμού και προσωπικού υψηλών προδιαγραφών και να δοθεί ώθηση στη μεταφορά τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και εμπειρογνωμοσύνης. Η μερική χρήση εγκαταστάσεων για παραγωγές ξένων ταινιών θα συνέβαλλε επίσης στην εξασφάλιση των δυνατοτήτων για την πραγματοποίηση ευρωπαϊκών παραγωγών υψηλής ποιότητας και υψηλών προδιαγραφών.
40. Όσον αφορά τις ενδεχόμενες συνέπειες για τον ευρωπαϊκό οπτικοακουστικό τομέα, οι παραγωγές ξένων έργων μπορεί να έχουν μακροχρόνιο αντίκτυπο καθώς συνήθως χρησιμοποιούν ευρέως αυτές τις τοπικές υποδομές και τοπικούς ηθοποιούς. Συνολικά, το γεγονός αυτό μπορεί να έχει επομένως θετικό αντίκτυπο στον εθνικό οπτικοακουστικό τομέα. Σημειώτεον επίσης ότι πολλές από αυτές τις ταινίες, οι οποίες θεωρούνται σημαντικές παραγωγές τρίτων χωρών, στην πραγματικότητα αποτελούν συμπαραγωγές με τη συμμετοχή και ευρωπαϊών παραγωγών. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι σχετικές επιδοτήσεις θα συνέβαλλαν επίσης στην προώθηση ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων και στη διατήρηση εγκαταστάσεων για εθνικές παραγωγές.
41. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εν λόγω ενισχύσεις μπορεί καταρχήν να είναι συμβατές με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ ως ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού υπό τις ίδιες συνθήκες με τις ενισχύσεις για την ευρωπαϊκή παραγωγή. Ωστόσο, δεδομένου ότι τα ποσά των ενισχύσεων για μεγάλες διεθνείς παραγωγές μπορεί να είναι πολύ υψηλά, η Επιτροπή θα παρακολουθεί την περαιτέρω εξέλιξη των ενισχύσεων αυτού του είδους προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι ο ανταγωνισμός λαμβάνει χώρα κυρίως βάσει της ποιότητας και της τιμής, και όχι βάσει των κρατικών ενισχύσεων.

4.5. Διασυνοριακές παραγωγές

42. Λίγες είναι οι ευρωπαϊκές ταινίες που διανέμονται εκτός της περιοχής παραγωγής τους. Η πιθανότητα διανομής μιας ευρωπαϊκής κινηματογραφικής ταινίας σε πολλά κράτη μέλη είναι υψηλότερη στην περίπτωση συμπαραγωγών στις οποίες συμμετέχουν παραγωγοί από διάφορες χώρες. Δεδομένης της σημασίας της

⁽¹⁾ Για παράδειγμα: ένας παραγωγός παράγει μια ταινία με προϋπολογισμό ύψους 10 εκατ. EUR και υποβάλλει αίτηση για ενίσχυση σε καθεστώς που προσφέρει κατά ανώτατο όριο 1 εκατ. EUR ανά ταινία. Ο παραγωγός αναμένεται να δαπανήσει μόνο 1,6 εκατ. EUR από τον προϋπολογισμό παραγωγής στο έδαφος του κράτους που προσφέρει την ενίσχυση. Ωστόσο, αν ο προϋπολογισμός της ταινίας ήταν 2 εκατ. EUR και είχε λάβει το ανώτατο ποσό της ενίσχυσης, ο παραγωγός θα αντιμετώπιζε υποχρέωση εδαφικότητας των δαπανών που θα αντιστοιχούσε στο 80 % του προϋπολογισμού της παραγωγής.

συνεργασίας παραγωγών από διαφορετικά κράτη μέλη για την παραγωγή ευρωπαϊκών έργων που προβάλλονται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι δικαιολογημένη η υψηλότερη ένταση της ενίσχυσης για τις συμπαραγωγές που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη και στις οποίες συμμετέχουν παραγωγοί από περισσότερα του ενός κράτη μέλη.

4.6. Κινηματογραφική κληρονομιά

43. Οι ταινίες θα πρέπει να συλλέγονται, να διατηρούνται και να καθίστανται προσβάσιμες για τις μελλοντικές γενεές για πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς ⁽¹⁾. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου «Παιδεία, Νεολαία και Πολιτισμός» για την ευρωπαϊκή κινηματογραφική κληρονομιά της 18ης Νοεμβρίου 2010 ⁽²⁾ είχαν κληθεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι ταινίες που έχουν υποστηριχθεί από κρατικές ενισχύσεις κατατίθενται σε ιδρύματα κινηματογραφικής κληρονομιάς, μαζί με κάθε άλλο σχετικό υλικό, εφόσον αυτό είναι εφικτό, και με επαρκή δικαιώματα όσον αφορά την διαφύλαξη και την πολιτιστική και μη εμπορική χρήση των ταινιών και του σχετικού υλικού.
44. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν καθιερώσει την πρακτική της καταβολής της τελευταίας δόσης της ενίσχυσης αφού πρώτα το ίδρυμα κινηματογραφικής κληρονομιάς βεβαιώσει την κατάθεση της ενισχυόμενης ταινίας. Αυτό αποδείχθηκε αποτελεσματικό μέσο για την επιβολή της συμβατικής υποχρέωσης που αφορά την κατάθεση.
45. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν επίσης θεσπίσει διατάξεις στις συμφωνίες επιχορήγησης οι οποίες επιτρέπουν τη χρήση των ταινιών που έχουν λάβει δημόσια χρηματοδότηση για καθορισμένους σκοπούς στο πλαίσιο της εκτέλεσης της αποστολής δημοσίου συμφέροντος των ιδρυμάτων κινηματογραφικής κληρονομιάς, μετά από μια συμφωνηθείσα χρονική περίοδο και εφόσον αυτό δεν έρχεται σε αντίθεση με την κανονική χρήση της ταινίας.
46. Επομένως, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν τους παραγωγούς να καταθέτουν αντίγραφο της ενισχυόμενης ταινίας στο ίδρυμα κινηματογραφικής κληρονομιάς που θα ορίσει ο φορέας χρηματοδότησης για διαφύλαξη ⁽³⁾, καθώς και για συγκεκριμένη μη εμπορική χρήση που έχει συμφωνηθεί με τον κάτοχο ή τους κατόχους των δικαιωμάτων σύμφωνα με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και με την επιφύλαξη της δίκαιης αμοιβής για τον κάτοχο ή τους κατόχους των δικαιωμάτων μετά από συμφωνηθείσα χρονική περίοδο που ορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης και χωρίς αυτό να έρχεται σε αντίθεση με την κανονική χρήση της ταινίας.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

47. Κατά την αξιολόγηση καθεστώτων ενισχύσεων σε κινηματογραφικές ταινίες και άλλα οπτικοακουστικά έργα, η Επιτροπή ελέγχει βάσει των προαναφερόμενων εκτιμήσεων
- Πρώτον, εάν το καθεστώς ενίσχυσης τηρεί τη «γενική αρχή περί νομιμότητας», δηλαδή η Επιτροπή πρέπει να επαληθεύει ότι το καθεστώς δεν περιέχει ρήτρες που θα ήταν αντίθετες με διατάξεις της ΣΛΕΕ σε τομείς άλλους από εκείνους που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις·
 - Δεύτερον, εάν το καθεστώς πληροί τα ειδικά κριτήρια συμβατότητας για ενίσχυση, τα οποία εκτίθενται κατωτέρω.

5.1. Γενική αρχή περί νομιμότητας

48. Η Επιτροπή πρέπει καταρχάς να βεβαιώνεται ότι η ενίσχυση τηρεί τη «γενική αρχή περί νομιμότητας» και ότι οι όροι επιλεξιμότητας για τα κριτήρια επιλεξιμότητας και ανάθεσης δεν περιλαμβάνουν ρήτρες αντίθετες προς την ΣΛΕΕ σε τομείς άλλους από αυτούς που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις. Θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να επαληθεύει ότι έχουν τηρηθεί οι αρχές της ΣΛΕΕ για την απαγόρευση των διακρίσεων για λόγους εθνικότητας, την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και των εργαζομένων, την ελευθερία εγκατάστασης, την ελευθερία παροχής υπηρεσιών και την ελεύθερη κυκλοφορία κεφαλαίων (άρθρα 18, 34, 36, 45, 49, 54, 56 και 63 της ΣΛΕΕ). Η Επιτροπή επιβάλλει την τήρηση των αρχών αυτών σε συνδυασμό με την εφαρμογή των κανόνων περί ανταγωνισμού όταν οι διατάξεις που αντιβαίνουν στις αρχές αυτές είναι αναπόσπαστες από τη λειτουργία του καθεστώτος ενίσχυσης.

⁽¹⁾ Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την κινηματογραφική κληρονομιά (ΕΕ L 323 της 9.12.2005, σ. 57).

⁽²⁾ ΕΕ C 324 της 1.12.2010, σ. 1.

⁽³⁾ Τα ιδρύματα κινηματογραφικής κληρονομιάς ορίζονται από τα κράτη μέλη με σκοπό τη συλλογή, τη διατήρηση και τη διάθεση της κινηματογραφικής κληρονομιάς για πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς. Κατ'εφαρμογή της σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου του 2005 για την κινηματογραφική κληρονομιά, τα κράτη μέλη συνέταξαν καταλόγους των ιδρυμάτων κινηματογραφικής κληρονομιάς που διαθέτουν. Ο πιο πρόσφατος κατάλογος δημοσιεύεται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/avpolicy/docs/reg/cinema/institutions.pdf>

49. Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με τις προαναφερόμενες αρχές, τα καθεστώτα ενίσχυσης δεν πρέπει, για παράδειγμα, να χορηγούν την ενίσχυση αποκλειστικά σε υπηκόους του οικείου κράτους μέλους· να απαιτούν από τους δικαιούχους να έχουν το καθεστώς εγχώριας επιχείρησης η οποία έχει συσταθεί βάσει του εθνικού εμπορικού δικαίου (οι επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σε ένα κράτος μέλος και λειτουργούν σε ένα άλλο μέσω μόνιμου υποκαταστήματος ή γραφείου πρέπει να είναι επιλέξιμες για ενίσχυση· επιπλέον, η απαίτηση ύπαρξης επί τόπου γραφείου πρέπει να είναι εκτελεστή μόνον ύστερα από την καταβολή της ενίσχυσης), ή να υποχρεώνουν τις αλλοδαπές εταιρείες που προσφέρουν υπηρεσίες στον τομέα του κινηματογράφου να καταστρατηγούν τους όρους και τις προϋποθέσεις της οδηγίας 96/71/EK όσον αφορά τους αποσπασμένους εργαζομένους (1).

50. Λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη κατάσταση του ευρωπαϊκού κινηματογραφικού τομέα, τα καθεστώτα στήριξης της κινηματογραφικής παραγωγής μπορούν:

— να απαιτούν έως 160 % του ποσού της ενίσχυσης που χορηγείται για την παραγωγή ενός δεδομένου οπτικοακουστικού έργου να διατεθεί στο έδαφος του κράτους που χορηγεί την ενίσχυση. ή

— να υπολογίζουν το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται για ένα δεδομένο οπτικοακουστικό έργο ως ποσοστό των δαπανών για δραστηριότητες παραγωγής ταινιών στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση, κατά κανόνα, σε περίπτωση καθεστώτων στήριξης, με τη μορφή φορολογικών κινήτρων.

Και στις δύο περιπτώσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν ένα ελάχιστο επίπεδο δραστηριότητας παραγωγής στο έδαφός τους, προκειμένου τα σχέδια να είναι επιλέξιμα για οποιαδήποτε ενίσχυση. Το επίπεδο αυτό δεν μπορεί, ωστόσο, να υπερβαίνει το 50 % του συνολικού προϋπολογισμού της παραγωγής. Επιπλέον, η εδαφική σύνδεση δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το 80 % του συνολικού προϋπολογισμού της παραγωγής.

5.2. Ειδικά κριτήρια αξιολόγησης βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ

51. Ο σκοπός για τον οποίον παρέχεται στήριξη στην παραγωγή ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων και εξασφαλίζεται η ύπαρξη της αναγκαίας υποδομής για την παραγωγή και την προβολή τους, είναι η διαμόρφωση των ευρωπαϊκών πολιτιστικών ταυτοτήτων και η ενίσχυση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας. Σκοπός αυτών των ενισχύσεων είναι, επομένως, η προώθηση του πολιτισμού. Τέτοιες ενισχύσεις μπορεί να είναι συμβατές με την Συνθήκη σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ. Οι επιχειρήσεις του τομέα της κινηματογραφικής και τηλεοπτικής παραγωγής μπορούν επίσης να λαμβάνουν άλλα είδη ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) της ΣΛΕΕ (π.χ. περιφερειακές ενισχύσεις, ενισχύσεις σε ΜΜΕ, στην έρευνα και στην ανάπτυξη, στην κατάρτιση ή στην απασχόληση), εντός των ανωτάτων εντάσεων ενίσχυσης στην περίπτωση της σώρευσης ενισχύσεων.

52. Στην περίπτωση καθεστώτων που αποσκοπούν στη στήριξη της συγγραφής σεναρίων, της ανάπτυξης, της παραγωγής, της διανομής και της προώθησης των οπτικοακουστικών έργων που καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή θα εξετάζει τα ακόλουθα κριτήρια όσον αφορά το οπτικοακουστικό έργο που θα επωφεληθεί από την ενίσχυση προκειμένου να αξιολογήσει εάν το καθεστώς είναι συμβατό με τη Συνθήκη δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ:

1) Η ενίσχυση προορίζεται για πολιτιστικό προϊόν. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι το περιεχόμενο της ενισχυόμενης παραγωγής είναι πολιτιστικό σύμφωνα με τα δικά του εθνικά κριτήρια, μέσω αποτελεσματικής διαδικασίας ελέγχου για την αποφυγή πρόδηλου σφάλματος: είτε μέσω της επιλογής των προτάσεων για κινηματογραφικές ταινίες π.χ. από μια ειδική ομάδα ή ένα πρόσωπο επιφορτισμένο με την επιλογή, είτε, εάν δεν προβλέπεται τέτοια διαδικασία επιλογής, μέσω της εκπόνησης καταλόγου πολιτιστικών κριτηρίων βάσει των οποίων θα γίνεται ο έλεγχος κάθε οπτικοακουστικού έργου.

2) Η ένταση της ενίσχυσης πρέπει κανονικά να περιορίζεται στο 50 % του προϋπολογισμού της παραγωγής με σκοπό να ενθαρρύνονται οι συνήθεις εμπορικές πρωτοβουλίες. Η ένταση της ενίσχυσης για τις διασυνοριακές παραγωγές που χρηματοδοτούνται από περισσότερα του ενός κράτη μέλη και με τη συμμετοχή παραγωγών από περισσότερα του ενός κράτη μέλη δύναται να είναι έως 60 % του προϋπολογισμού της

(1) Οδηγία 96/71/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο της παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 18 της 21.1.1997, σ. 1).

παραγωγής. Τα δύσκολα οπτικοακουστικά έργα ⁽¹⁾ και οι συμπαραγωγές με τη συμμετοχή χωρών από τον κατάλογο της ΕΑΒ (Επιτροπή Αναπτυξιακής Βοήθειας του ΟΟΣΑ, DAC) ⁽²⁾ εξαιρούνται από τα όρια αυτά. Οι ταινίες των οποίων το μοναδικό πρωτότυπο είναι σε επίσημη γλώσσα κράτους μέλους με περιορισμένη επικράτεια, πληθυσμό και γλωσσική εμβέλεια μπορούν εν πάση περιπτώσει να θεωρούνται δύσκολα οπτικοακουστικά έργα στο πλαίσιο αυτό.

- 3) Καταρχήν, δεν υπάρχει όριο για τις ενισχύσεις στη συγγραφή σεναρίων ή την ανάπτυξη. Εντούτοις, εάν το ενισχυόμενο σενάριο ή σχέδιο γίνει τελικά ταινία, οι δαπάνες συγγραφής σεναρίου και ανάπτυξης περιλαμβάνονται εν συνεχεία στον προϋπολογισμό της παραγωγής και συνυπολογίζονται για τον προσδιορισμό της μέγιστης έντασης ενίσχυσης του οπτικοακουστικού έργου όπως προβλέπεται στην υποπαραγράφο (2) ανωτέρω.
 - 4) Οι δαπάνες διανομής και προώθησης των οπτικοακουστικών έργων που είναι επιλέξιμα για στήριξη στην παραγωγή μπορεί να τύχουν στήριξης με την ίδια ένταση ενίσχυσης που χορηγήθηκε ή θα μπορούσε να είχε χορηγηθεί για την παραγωγή τους.
 - 5) Εκτός από την συγγραφή σεναρίου, την ανάπτυξη, τη διανομή ή την προώθηση, η ενίσχυση που χορηγείται για συγκεκριμένες δραστηριότητες παραγωγής δεν επιτρέπεται. Κατά συνέπεια, η ενίσχυση δεν πρέπει να επιφυλάσσεται για επιμέρους τμήματα της αλυσίδας αξίας της παραγωγής. Κάθε ενίσχυση που χορηγείται για την παραγωγή συγκεκριμένου οπτικοακουστικού έργου θα πρέπει να αποτελεί συμβολή στον συνολικό προϋπολογισμό του. Ο παραγωγός θα πρέπει να μπορεί να επιλέγει ελεύθερα ποια στοιχεία του προϋπολογισμού θα δαπανώνται σε άλλα κράτη μέλη. Σκοπός είναι να διασφαλιστεί η ουδέτερη επίδραση της ενίσχυσης ως κινήτρου. Η διάθεση ενισχύσεων σε συγκεκριμένα επιμέρους στοιχεία του προϋπολογισμού μιας κινηματογραφικής παραγωγής μπορεί να μετατρέψει τις ενισχύσεις αυτές σε εθνική προτίμηση για τους τομείς που παρέχουν τα συγκεκριμένα ενισχυόμενα στοιχεία, κάτι που θα ήταν ασυμβίβαστο με τη Συνθήκη.
 - 6) Τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν τους παραγωγούς να καταθέτουν αντίγραφο της ενισχυόμενης ταινίας στο ίδρυμα κινηματογραφικής κληρονομιάς που θα ορίσει ο φορέας χρηματοδότησης για διαφύλαξη, καθώς και για συγκεκριμένη μη εμπορική χρήση μετά από συμφωνηθείσα χρονική περίοδο που έχει συμφωνηθεί με τον κάτοχο ή τους κατόχους των δικαιωμάτων σύμφωνα με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και με την επιφύλαξη της δίκαιης αμοιβής για τον κάτοχο ή τους κατόχους των δικαιωμάτων μετά από συμφωνηθείσα χρονική περίοδο που ορίζεται στη συμφωνία επιχορήγησης και χωρίς αυτό να έρχεται σε αντίθεση με την κανονική χρήση της ταινίας.
 - 7) Η ενίσχυση χορηγείται με διαφάνεια. Τα κράτη μέλη πρέπει να δημοσιεύουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες σε μία ενιαία ιστοσελίδα, ή σε μία ενιαία ιστοσελίδα που συγκεντρώνει πληροφορίες από διάφορους δικτυακούς τόπους: το πλήρες κείμενο του εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων και των διατάξεων εφαρμογής του, το όνομα του δικαιούχου της ενίσχυσης, την επωνυμία και το είδος της ενισχυόμενης δραστηριότητας ή του σχεδίου, το ποσό της ενίσχυσης, καθώς και την ένταση της ενίσχυσης ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού για την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή σχέδιο. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να δημοσιεύονται στο Διαδίκτυο μετά τη λήψη της απόφασης για τη χορήγηση, να διατηρούνται επί τουλάχιστον 10 έτη και να είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό χωρίς περιορισμούς ⁽³⁾.
53. Ο εκσυγχρονισμός των κινηματογραφικών αιθουσών, καθώς και η ψηφιοποίησή τους, μπορεί να ενισχύεται, στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη μπορούν να δικαιολογήσουν την αναγκαιότητα, την αναλογικότητα και την καταλληλότητα των εν λόγω ενισχύσεων. Στη βάση αυτή, η Επιτροπή θα αξιολογεί κατά πόσον το καθεστώς είναι συμβατό με τη Συνθήκη σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της ΣΛΕΕ.
54. Για τον καθορισμό του κατά πόσον τηρούνται οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των μέτρων δημόσιας στήριξης των κρατών μελών για την ενισχυόμενη δραστηριότητα ή σχέδιο, ανεξάρτητα από το εάν η πηγή χρηματοδότησης της στήριξης είναι τοπική, περιφερειακή, εθνική ή ενωσιακή.

⁽¹⁾ Όπως π.χ. οι ταινίες μικρού μήκους, η πρώτη ή δεύτερη ταινία ενός σκηνοθέτη, τα ντοκιμαντέρ ή τα χαμηλού προϋπολογισμού ή εν γένει εμπορικών δύσκολα έργα. Βάσει της αρχής της επικουρικότητας εξαρτάται από το κάθε κράτος μέλος το να προσδιορίσει ποιες είναι οι δύσκολες ταινίες σύμφωνα με εθνικές παραμέτρους.

⁽²⁾ Ο κατάλογος της ΕΑΒ περιλαμβάνει όλες τις χώρες και τα εδάφη που είναι επιλέξιμα να λαμβάνουν επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια. Περιλαμβάνει όλες τις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος με βάση το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ), όπως δημοσιεύεται από την Παγκόσμια Τράπεζα, με εξαίρεση τα μέλη του G8, τα μέλη της ΕΕ, καθώς και τις χώρες με καθορισμένη ημερομηνία εισόδου στην ΕΕ. Ο κατάλογος περιλαμβάνει επίσης όλες τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ) όπως καθορίζονται από τα Ηνωμένα Έθνη. Βλέπε http://www.oecd.org/document/45/0,3746,en_2649_34447_2093101_1_1_1_1,00.html

⁽³⁾ Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να επικαιροποιούνται τακτικά (για παράδειγμα κάθε έξι μήνες) και να είναι διαθέσιμες σε κοινόχρηστο μορφότυπο.

Ωστόσο, οι πόροι που διατίθενται απευθείας από προγράμματα της ΕΕ όπως το MEDIA, χωρίς τη συμμετοχή των κρατών μελών στην απόφαση ανάθεσης, δεν συνιστούν κρατικούς πόρους. Συνεπώς, η προερχόμενη από αυτά ενίσχυση δεν συνυπολογίζεται για τους σκοπούς της τήρησης των ανωτάτων ορίων ενίσχυσης.

6. ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕΤΡΑ

55. Η Επιτροπή προτείνει ως κατάλληλα μέτρα για τους σκοπούς του άρθρου 108 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, τα κράτη μέλη να ευθυγραμμίσουν προς την παρούσα ανακοίνωση τα υφιστάμενα καθεστώτα τους όσον αφορά τη χρηματοδότηση ταινιών, εντός 2 ετών από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιβεβαιώσουν στην Επιτροπή, εντός ενός μηνός από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα*, ότι συμφωνούν με τα προτεινόμενα κατάλληλα μέτρα. Ελλείψει απάντησης, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι το οικείο κράτος μέλος δεν συμφωνεί.

7. ΕΦΑΡΜΟΓΗ

56. Η παρούσα ανακοίνωση θα εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.
57. Η Επιτροπή εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση σε όλα τα κοινοποιηθέντα μέτρα ενίσχυσης για τα οποία καλείται να λάβει απόφαση μετά τη δημοσίευση της ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα*, ακόμα και αν τα μέτρα ενίσχυσης κοινοποιήθηκαν πριν από την εν λόγω ημερομηνία.
58. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομων κρατικών ενισχύσεων, στην περίπτωση μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων η Επιτροπή θα εφαρμόζει ⁽¹⁾:
- α) Την παρούσα ανακοίνωση, εάν η ενίσχυση χορηγήθηκε μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,
- β) Την ανακοίνωση του 2001 για τον κινηματογράφο σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

⁽¹⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.